

усіх допомог світової спільноти Україні (фінансових, консультативних, натурально-речових) дозволить українському бізнесу не тільки вистояти у складний воєнний час, а й підготувати умови для швидкого, на інноваційній техніко-технологічній основі, відновлення післявоєнної української економіки.

Список використаних джерел:

1. Бюджет 2023 року. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/budget_2023-582 (дата звернення 20.03.2023)
2. Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.04.2022 № 426 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/426-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.03.2023)
3. Як змінилася зовнішня торгівля України за 6 місяців повномасштабної війни URL: <https://adastra.org.ua/blog/yak-zminilasya-zovnishnya-torgivlya-ukrayini-za-6-misyaciv-rovnomasshtabnoyi-vijni> (дата звернення 21.03.2023)
4. Економічні підсумки 2022 та прогнози та очікування щодо 2023 // Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidsumky-2022-roku-ta-ochikuvannya-shchodo-2023-roku> (дата звернення 21.03.2023)

Харенко В. Ю., канд. екон. наук Скрипник Н. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФАКТОРИ ТА ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТА ГЛОБАЛЬНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Електронна економіка – це та специфічна частина світової економіки та глобалізованих міжнародних економічних відносин, яка складається з суспільних відносини з приводу купівлі-продажу товарів, послуг та інформації через електронні мережі, при використанні всіх доступних інструментів, наявних в світовій мережі. Даний сектор світової економіки та електронна комерційна діяльність в цілому доволі стрімко розвивається із року в рік як в кожній окремо розглянутій країні, так і по всьому світові загалом. В епоху комп'ютерних технологій практично все набуває електронної форми. Таким чином, цифровізація обумовлює становлення «електронного» світу, який передбачає створення одного загального інформаційного простору. Незважаючи на той факт, що в даний момент ще не здійснені всі процеси світової цифровізації, вже зараз ми можемо виділити

деякі особливості електронного цифрового світу: скорочення часу, спрощення процесів діяльності, доступність цифрових технологій будь-якій людині [1].

Водночас провідні країни світу постійно стикаються з новими викликами. За такої ситуації їм просто необхідно бути до них готовими аби і надалі підтримувати й забезпечувати свою конкурентоспроможність на міжнародній арені (табл. 1).

Таблиця 1

Рівень готовності країн до потенційних можливостей та викликів електронної економіки

Країна	Компонент (10-бальна шкала оцінювання)							
	Структура виробництва		Драйвер виробництва					
	Комплексісність	Масштаб	Технології та інновації	Людський капітал	Глобальна торгівля та інвестиції	Інституційна структура	Сталі ресурси	Попит
Німеччина	9,4	7,6	7,2	7,5	7,3	8,2	7,8	7,5
США	8,6	6,6	8,5	7,9	7,7	8,6	6,7	8,5
Великобританія	8,6	4,7	8,0	7,5	8,3	8,2	7,4	7,1
Китай	7,1	10,0	5,7	5,6	7,2	4,9	5,5	7,9
Південна Корея	9,0	8,7	6,6	5,9	6,8	6,9	6,5	6,4
Японія	10,0	7,5	6,6	6,0	6,2	7,8	6,7	7,8
Україна	6,0	3,9	3,5	5,8	5,1	3,4	4,6	4,5

Розроблено авторами за даними [2; 3]

В наш час електронна економіка – це той тренд, який намагаються наслідувати усі провідні країни. Варто відзначити, що така тенденція спонукає і менш розвинуті країни до розвитку у даній галузі. Результати дослідження, наведені в табл. 1 доводять, що між Україною та провідними країнами світу у сфері цифровізації є значна відстань.

Особливо складною є ситуація щодо таких драйверів виробництва як технології та інновації та інституційна структура. Взагалі, країни матимуть позитивний вплив від цифровізації як на рівні держави, так і на рівні підприємств, проте найбільш позитивний ефект матиме все суспільство. В сучасних глобалізованих умовах електронна економіка набуває форм міждержавних відносин та міжнародних економічних стосунків. Яскравим прикладом цього є стратегія Єдиного цифрового ринку, яка нині успішно реалізується в Європі. Дана стратегія один із десяти найважливіших політичних пріоритетів Єврокомісії, що є вагомим підтвердженням важливості цього напрямку розвитку.

Варто зазначити, що велика кількість країн як і раніше не вирішила наявні досить серйозні проблеми які стосуються Інтернету. Серед цих проблем варто виділити високі ціни за доступ до Інтернету, низький рівень його розповсюдження, а також ненадійність та проблеми з'єднання. Для того, щоб вирішити такі труднощі деякі компанії у сфері електронної та Інтернет-торгівлі, а також Інтернет-магазини пропонують своїм покупцям інноваційне рішення – швидкісний мобільний додаток, який пов'язаний з їх сайтом. За таких обставин саме мобільні пристрої грають вирішальну роль у розвитку електронної комерції. Це рішення дозволяє компаніям залучити велику кількість нових або незадоволених умовами проведення покупок раніше клієнтів у їх онлайн-канали. Як слідує, важливим фактором для зміцнення ролі електронної комерції є зростання важливості мобільних пристроїв.

Відповідно до результатів звіту Accenture (2021), до 2025 року Китай, Індія і США будуть домінувати в області платформної електронної комерції і розрив між ними та іншими країнами буде тільки зростати. Результати аналізу показують, що США, Китай, Велика Британія, Індія і Німеччина знаходяться в першій п'ятірці «Індексу готовності до переходу на електронні платформи» (складовими індексу є кількість і підготовленість користувачів; культура відкритих інновацій; нормативно-правова база (регулювання); цифрове підприємництво; технологічна готовність) [3].

При цьому більшості європейських країн може загрожувати втрата глобального ринку електронних платформ. Лише за допомогою багатостороннього співробітництва можна об'єднати фрагментовані електронні та цифрові ринки, допомогти розвитку підприємств електронної економіки і задовольнити попит на товари і послуги, так необхідні для успішного функціонування електронного бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Скрипник Н.Є., Ганзюк О.О. Міжнародні можливості електронної комерції в глобальних макроекономічних відносинах. *Причорноморські економічні студії*. 2019. №47. URL: <http://bses.in.ua/uk/archive>
2. Офіційний сайт Європейської служби статистики. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
3. Digital Transformation Monitor. Key lessons from national industry 4.0 policy initiatives in Europe. European Commission. 2022. URL: https://ec.europa.eu/growth/toolsdatabases/dem/monitor/sites/default/files/DTM_Policy%20initiative%20comparison%20v1.pdf